

Od řepky odstoupit nechtějí

Zemědělský podnik Neveklov a.s. hospodaří nedaleko Slapské přehrady. Kdo zná tamní kraj, ví, že jde o poměrně kopcovitý terén se značnými svahy. Tomu také musí místní zemědělci přizpůsobit své podnikání. Hlavně v rostlinné výrobě je nutné respektovat pravidla ochrany proti erozním událostem, ale nejen je.

Hlavní protierozním opatřením v Neveklově jsou přerušovací pásy.

Naštěstí tato společnost zachovala rozvinutou živočišnou výrobu, přesněji řečeno chov skotu. Jeho vazba na rostlinnou produkci, především produkce kvalitních statkových hnojiv, a také skladba pěstovaných plodin zásadám udržitelného hospodaření vyloženě nahrávají.

Klasický podnik

V chovu skotu se společnost orientuje zvláště na české strakaté plemeno. Proto produkce mléka a hovězího masa významnou měrou přispívá k ekonomické stabilitě podniku.

»To platí v normální době, bohužel v současné době žijeme v určité nejistotě. Vzhledem k tomu, že se zavřely kvůli pandemii restaurace a hotely, zastavil se v posledních dvou měsících prakticky zcela trh s hovězím masem. V domácnostech se z něj skoro nic nevaří, ani guláš, takže zájem o něj je takřka na nule,« říká předseda představenstva Ing. Pavel Vosolil. Jak dodal, to samé je zřejmé už i u mléka, u kterého se cena za duben snížila o 15 haléřů za litr. Hrozí proto, že mlékárny se o tuto surovinu budou v nastávajících měsících méně zajímat a budou tlačit na další snížení její ceny.

»Věříme, že uvolnění, které je plánováno i u veřejného stravování a cestovního ruchu na konec května, přeci jenom nastartuje zvýšení poptávky i po těchto potravinách, abychom mohli mléko i maso bez problémů dodávat našim partnerům,« dodal předseda.

Velkovýrobně, ale ohleduplně

Živočišná výroba ale nebyla hlavním důvodem, proč jsme do Neveklova přijeli. Tím byla naopak rostlinná výroba, konkrétně tolik diskutovaná řepka.

»Tato plodina je pro nás stále jednou z nejdůležitějších tržních komodit,« vysvětluje Ing. Vosolil, původem ekonom.

»Chováme se tak, jak po nás společnost požaduje. Kdysi bylo řečeno, že zemědělství je odvětví jako každé jiné, že se musíme chovat tržně, tak to děláme. Proto jsme upustili například od pěstování brambor, kterých jsme dělali hodně přes 100 hektarů. Ekonomicky nám to ale nevycházelo, přednost jsme tak dali výhodnějším plodinám, tedy i řepce. Osobně si myslím, že diskuse kolem ní pramení spíše z neznalosti věci. Považuji ji za vynikající plodinu, která nám řeší mimo jiné i úrodnost místních polí,« dodal.



Jak řekl přítomný hlavní agronom podniku Martin Stibůrek, řepku z celkových asi 2000 hektarů zemědělské půdy pěstují zhruba na 290 hektarech. V osevním postupu ji řadí většinou po ozimém ječmenu a před ozimou pšenici.

»Pod tuto plodinu na převážně části její plochy stále oráme. Je pravda, že na podzim děláme v průměru čtyřikrát chemickou ochranu, z čehož dva jsou insekticidní hlavně kvůli nemoření insekticidním mořidlem. Na jaře do řepky vjedeme z tohoto důvodu zhruba stejné množství. Co je ale na řepce z hlediska agrotechniky hodně cenné, je to, že je pro nás nejvíce využívanou předplodinou právě pro pšenici,« objasnil agrotechniku agronom.

Rozdělení pozemků

Na nedalekém pozemku od sídla společnosti, které je v obci Stranný, která leží asi pět kilometrů od Neveklova, jsme si s M. Stibůrkem prohlíželi pěkný porost řepky. Zaujalo nás, že pozemek byl rozdělen na dvě části. Mezi dvěma hybridy byl pás široký dvacet čtyři metrů, na kterém právě vzházel jetel.

»Reagujeme tak na nařízení ministerstva zemědělství o maximální výměře jednoho bloku 30 hektarů. Není to pro nás nová věc, máme s tím už dlouholeté zkušenosti. S ohledem na protierozní opatření totiž už řadu let praktikujeme přerušovací pásy zejména při pěstování širokořádkových plodin, v našem případě zvláště kukuřice,« vysvětlil agronom. Toto protierozní opatření nám ukázal prakticky na sousedním pozemku, kde byly zřejmé plochy, kde pěstují kukuřici a kde na přerušovacím pásu oves. Co se týká rozdělení bloků, to letos udělali asi na patnácti pozemcích.

Noční ošetřování

Z diskuse s manažery podniku vyplynulo, že při pěstování řepky vycházejí vstříc i dalším požadavkům. Například letos aplikovali chemické ochranné přípravky až ve večerních hodinách, aby případné škody na včelách byly co nejnižší.

»Stroje jsme proto vybavili zařízením pro příjem GPS, aby práce byla udělána kvalitně. Z tohoto důvodu jsme na ně navíc namontovali i dodatečné osvětlení,« dodal M. Stibůrek.

Předseda Vosolil ho doplnil, že je samozřejmostí, že včelaře o aplikaci přípravků včas informují.

»Měli jsme ale na jaře několik telefonátů od místních obyvatel, proč je rušíme v nočních hodinách. Když jsme jim vysvětlili, že je to kvůli včelám, dokonce jsme dostali pochvalu,« dodal s úsměvem.

Co se týká odrůdové skladby řepky, zhruba 85 procent ploch zabírají na neveklovských polích hybridy. Na zbytku pěstují liniové odrůdy, většinou od domácího šlechtitele, společnosti Selgen. Dříve to byla sorta Cortes, letos to je Cedrik.

»Liniové odrůdy jsou pro nás cenné hlavně proto, že z certifikovaného osiva si můžeme na další rok vypěstovat farmářské osivo, které pak sejeme asi na půlce výměry liniovek,« znovu v sobě nezapřel ekonomu předseda Vosolil.

»Co se týká srovnání výnosů, nejde podle mě o objektivní hodnocení, protože linie používáme hlavně v okrajových místech, u lesů, na těžších půdách, kde nelze očekávat takové výnosy ani při pěstování hybridních odrůd,« doplnil.

Jeho slova potvrdil i agronom. Vzpomněl přitom na neúrodnější rok 2014, kdy u liniové odrůdy Cortes dosáhli dokonce vyššího výnosu, než byl průměr podniku, který tehdy byl 4,1 tuny.

»Dlouhodobě však intenzita mluví spíše pro hybridy, což zřejmě souvisí se stále častějším výskytem stresových situací, které i u nás v posledních letech limitují naše výsledky,« zauvažoval.

Počasi limituje

Také příklad neveklovského podniku svědčí o tom, že nelze v zemědělství nic paušalizovat. Například v roce 2018 na pravém břehu Vltavy vládlo značné sucho, což se týkalo nejen pěstovaných plodin na orné půdě, ale zvláště pícnin na trvalých travních porostech. Ty zabírají z celkové výměry podniku asi tři sta hektarů a proti zvyklostem tehdy ani seno neprodávali, jak ho měli málo.

Loni podle obou řídicích pracovníků na rozdíl od jiných oblastí v jejich



katastru spadla voda tehdy, kdy měla, takže výsledky rostlinné výroby až na řepku byly srovnatelné právě se zmiňovaným rokem 2014. Například pšenice sklídili 6,1 tuny z hektaru, jarního ječmene 5,5 tuny, ozimého 5,1 tuny a třeba máku 0,9 tuny.

»Ještě v květnu jsme čekali i u řepky výnos kolem čtyř tun, jenže červnová vedra šešule doslova upražila, takže jsme byli rádi za 2,7 tuny. Kombajnéri při sklizni dokonce zastavovali, aby se podívali za mlátičky, zda jim semena řepky nevytláčají ze strojů na řádky, jak byli překvapeni z údajů, které jim signalizovaly přístroje v kabině,« podotkl Martin Stibůrek.

Podle předsedy právě počasí je stále nevyzpytatelnější. Uvedl případ z letoška. Jestliže za duben v katastru podniku spadlo jen asi 32 milimetrů vody, za deset dní května už to bylo přes 40 milimetrů.

»Máme určitou výhodu, že máme kombinovanou výrobu, že máme dostatek organického hnojení, že se tak staráme o úrodnost našich polí,« řekl Ing. Vosolil.

»Jenže na některé jevy jsme krátkí. Přijde dlouhodobé sucho a celoroční práce může přijít vniveč. To je na zemědělství na jednu stranu nepřijemné, na druhou zajímavé, a to tím, že žádný rok není stejný s tím předešlým. Stále tak musíme řešit nové výzvy, což bohužel laická veřejnost nevnímá, a když, tak jen okrajově,« zakončil předseda představenstva Ing. Pavel Vosolil.

Text a foto Zdeněk MAKOVIČKA



Nosnými liniovými odrůdami vždy byly české materiály. V současné době to je Cedrik od společnosti Selgen.

Agronom neveklovského podniku Martin Stibůrek nedá na řepku dopustit, a to jak z důvodu ekonomického, tak i agrotechnického.

